

FINANȚE ȘI FISCALITATE

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BODU, SEBASTIAN

Finanțe și fiscalitate : noțiuni de bază / Sebastian Bodu. -

Ed. a 2-a. - București : Rosetti International, 2025

Conține bibliografie

ISBN 978-606-025-178-1

336

Copyright © 2025 Editura ROSETTI International

FINANȚE ȘI FISCALITATE

Toate drepturile asupra prezentei ediții sunt rezervate Editurii ROSETTI International. Drepturile de distribuție aparțin în exclusivitate Editurii ROSETTI International.

Redactor: Marian Florescu

Tehnoredactor: Carmen Dumitrescu

Editura ROSETTI INTERNATIONAL

București, Str. Ion Brezoianu nr. 9,

Ap. 6, Sector 5, Cod poștal: 050022

Tel.: +021 314 77 81

e-mail: distributie@editurarosetti.ro

www.editurarosetti.ro

Sebastian BODU

FINANȚE ȘI FISCALITATE

Noțiuni de bază

Ediția a 2-a

Editura Rosetti International
București, 2025

Sebastian Bodu s-a născut în orașul Constanța și a absolvit în 1996 Facultatea de Drept a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu. Este doctor în drept (specializarea Drept comercial), titlu obținut magna cum laude în 2002 la Academia de Studii Economice din București, catedra de Drept, și Master of Business Administration (MBA), titlu obținut în 2004 la Kennesaw State University, Michael J. Coles Business School/ASEBUSS.

În 1996 a devenit avocat (membru al Baroului București) și cadru didactic în învățământul superior, în prezent profesor universitar și conducător de doctorat în specializarea Drept comercial și bancar la Universitatea „Titu Maiorescu”, Facultatea de Drept. Este cercetător asociat la Institutul de Cercetări Juridice al Academiei Române. Este formator permanent al Institutului Notarial Român și expert colaborator extern la Institutul Național al Magistraturii. Este membru în colegiul de onoare al Revistei Române de Drept al Afacerilor. Începând cu 1998 a scris, în mai multe ediții, 18 lucrări de specialitate (cea mai importantă fiind *Tratatul de drept societar*, ed. I-a, 2014-2015/ ed. a II-a, 2019, ed. a III-a, 2025) și peste 80 de articole publicate în reviste cu profil juridic.

Notă: Prezenta lucrare reprezintă cursul de *Drept financiar și fiscal* predat de autor la Facultatea de Drept a Universității Titu Maiorescu din București.

Cuprins

ABREVIERI ȘI DEFINIȚII.....	9
FINANȚELE ȘI CONTROLUL FINANCIAR	13
1. Bugetul de stat și celelalte bugete publice	13
2. Veniturile bugetare.....	17
3. Finanțele și registrele contabile	20
3.1. Registrele cu efecte contabile și fiscale.....	21
3.2. Finanțele publice	23
3.3. Finanțele întreprinderii	23
4. Situațiile financiare	24
4.1. Situațiile financiare ale persoanelor juridice de drept public	26
4.2. Situațiile financiare ale persoanelor juridice de drept privat	27
4.3. Bilanțul contabil	30
4.4. Contul de profit și pierdere	32
4.5. Fluxurile de trezorerie.....	33
5. Rapoartele însoțitoare ale situațiilor financiare și aprobarea lor. Descărcarea de gestiune. Depunerea situațiilor financiare... 36	
5.1. Rapoartele însoțitoare ale situațiilor financiare	36
5.2. Descărcarea de gestiune și efectele ei.....	37
5.3. Depunerea situațiilor financiare.....	39
6. Controlul financiar.....	39
6.1. Controlul financiar al persoanelor juridice de drept public	40
6.2. Controlul financiar al persoanelor juridice de drept privat	45
6.2.1. Cenzorii	46
6.2.2. Auditorii	48
6.2.2.1. Auditorii financiari	50
6.2.2.2. Auditorii interni.....	53

PIAȚA MONETARĂ ȘI SISTEMUL BANCAR	56
7. Instituțiile de credit și banca centrală.....	56
8. Banca centrală, rolul și atribuțiile ei.....	56
8.1. Politica monetară	57
8.2. Piața financiară	59
8.2.1. Piața monetară	60
8.2.2. Piața valutară	62
8.2.3. Piața de capital	62
9. Sistemul bancar	63
9.1. Autorizarea și retragerea autorizației a instituțiilor de credit	64
9.2. Supravegherea instituțiilor de credit	64
POLITICA FISCALĂ	66
10. Noțiunea de fiscalitate.....	66
11. Politica fiscală și administrarea fiscală	68
12. Sistemul fiscal și principiile fiscalității	70
13. Sediul materiei în domeniul fiscal	74
14. Tipuri de impozite. Contribuabilii	75
15. Impozitul pe profit	78
15.1. Veniturile neimpozabile	79
15.2. Cheltuielile deductibile, deductibile limitat și nedeductibile	80
15.3. Pierderile fiscale	82
15.4. Declararea și plata impozitului pe profit.....	82
15.5. Impozitul minim pe cifra de afaceri	83
15.6. Impozitarea microîntreprinderilor.....	83
16. Impozitul pe venit	85
16.1. Veniturile din activități independente	87
16.1.1. Determinarea venitului anual impozabil din activități independente stricto sensu în sistem real.....	89
16.1.2. Determinarea venitului anual impozabil din activități independente stricto sensu pe baza unei norme de venit	89
16.2. Veniturile din valorificarea drepturilor de proprietate intelectuală.....	90
16.3. Veniturile din salarii și asimilate salariilor	90
16.4. Veniturile din cedarea folosinței bunurilor	93
16.5. Veniturile din investiții	94
16.6. Veniturile din pensii	96

16.7. Veniturile din activități agricole, silvicultură și piscicultură.....	97
16.8. Veniturile din premii și din jocuri de noroc.....	97
16.9. Veniturile din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal.....	98
16.10. Veniturile din alte surse.....	99
17. Taxa pe valoarea adăugată	99
18. Accizele și alte taxe speciale.....	105
19. Contribuțiile sociale obligatorii.....	107
ADMINISTRAREA FISCALĂ.....	108
20. Activitatea de administrare fiscală. Organul fiscal. Actul administrativ fiscal	108
21. Declarația fiscală, declarația de impunere și decizia de impunere.....	111
22. Inspekția fiscală.....	113
23. Controlul antifraudă fiscală	121
24. Verificarea averilor personale	124
25. Contestarea actului administrativ fiscal în procedura specială	125
26. Contestarea procesului-verbal constatator a unei contravenții fiscale	129
27. Evaziunea fiscală	130
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	131

ABREVIERI ȘI DEFINIȚII

ANAF – Agenția Națională de Administrare Fiscală

AVR – Autoritatea Vamală Română

ASF – Autoritatea pentru Supraveghere Financiară, constituită prin comasarea Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor și Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private

BNR – Banca Națională a României

CdCR – Curtea de Conturi a României

Codul civil (C. civ.) – Legea nr. 287/2009 *privind Codul civil*, republicată în M.Of. nr. 505 din 15 iulie 2011 (Noul Cod civil), cu modificările și completările ulterioare

Codul de procedură fiscală (C. proc. fisc.) – Legea nr. 207/2015 *privind Codul de procedură fiscală*, publicată în M.Of. nr. 547 din 23 iulie 2015 (Noul Cod de procedură fiscală), cu modificările și completările ulterioare

Codul fiscal (C. fisc.) – Legea nr. 227/2015 *privind Codul fiscal*, publicată în M.Of. nr. 688 din 10 septembrie 2015 (Noul Cod fiscal), cu modificările și completările ulterioare

Codul vamal (C. vamal) – Legea nr. 86/2006 *privind Codul vamal*, publicată în M.Of. nr. 350 din 19 aprilie 2006, cu modificările și completările ulterioare

H.G. – Hotărâre de Guvern

Legea auditului financiar – OUG nr. 75/1999 *privind auditul financiar*, republicată în Monitorul Oficial nr. 598 din 22.08.2003, cu modificările și completările ulterioare

Legea auditului public intern – Legea nr. 672/2002 *privind auditul public intern*, republicată în M.Of. nr. 856 din 05.12.2011, cu modificările și completările ulterioare

Legea auditului statutar – Legea 162/2017 *privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative*, cu modificările și completările ulterioare

Legea contabilității – Legea nr. 82/1991 *privind contabilitatea*, republicată în M.Of. nr. 454 din 18.06.2008, cu modificările și completările ulterioare

Legea contenciosului administrativ – Legea nr. 554/2004 *privind contenciosul administrativ*, cu modificările și completările ulterioare

Legea controlului intern și controlului financiar – OG nr. 119/1999 *privind controlul intern și controlul financiar*, republicată în M. Of. nr. 799/12.11.2003, cu modificările și completările ulterioare

Legea Curții de Conturi – Legea nr. 94/1992 *privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi*, republicată în M.Of. nr. 238/03.04.2014, cu modificările și completările ulterioare

Legea evaziunii fiscale – Legea nr. 241/2005 *privind prevenirea și combaterea evaziunii fiscale*, publicată în M.Of. nr. 672 din 28.05.2005, cu modificările și completările ulterioare

Legea finanțelor publice – Legea nr. 500/2002 *privind finanțele publice*, publicată în M.Of. nr. 597 din 13.08.2002, cu modificările și completările ulterioare

Legea finanțelor publice locale – Legea nr. 273/2006 *privind finanțele publice locale*, publicată în M.Of. nr. 618 din 18.07.2006, cu modificările și completările ulterioare

Legea instituțiilor de credit – O.G. nr. 99/2006 *privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului*, publicată în M.Of. nr. 1027/27.12.2006, cu modificările și completările ulterioare

Legea persoanelor fizice autorizate – O.U.G. nr. 44/2008 *privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale*, publicată în M.Of nr. 328 din 25.04.2008, cu modificările și completările ulterioare

Legea societăților – Legea nr. 31/1990 *privind societățile*, republicată în M.Of. nr. 33 din 29.01.1998, cu modificările și completările ulterioare

MFP – Ministerul Finanțelor Publice

M.Of. – Monitorul Oficial al României

Normele Codului fiscal – *Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, aprobate prin H.G. nr. 1/2016, publicată în M.Of. nr. 22 din 13.01.2016, cu modificările și completările ulterioare

O.G. – Ordonanță de guvern

O.M.F.P. – Ordin al Ministrului Finanțelor Publice

O.P.A.N.A.F. – Ordin al Președintelui ANAF

O.U.G. – Ordonanță de urgență (a Guvernului)

PIB – Produsul Intern Brut, definit la nivelul unei țări ca totalul valorii de piață al tuturor produselor și serviciilor fabricate, respectiv furnizate, într-o anumită perioadă de timp (de obicei, un an calendaristic)

Statutul BNR – Legea nr. 312/2004 *privind Statutul Băncii Naționale a României*, publicată în M.Of. nr. 582/30.06.2004, cu modificările și completările ulterioare